

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 27, No 2 (1976)

*Υπεύθυνοι συμφώνως τῷ νόμῳ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἐπιστημονικόν Σωματεῖον ἀνεγνωρι-
σμένον, ἀριθ. ἀποφ. 5410/19.2.1925
Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Πρόεδρος διὰ τὸ ἔτος 1976:
Κων. Ταρλατζής

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ἐκδίδεται ὑπὸ αἰρετῆς πεν-
ταμελοῦς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς
(Σ.Ε.) μελῶν τῆς Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁ Πρόεδρος
τῆς Σ.Ε. Λουκῆς Ἐφσταθίου, Ζαλο-
κίστα 30, Χαλάνδρι

Μέλη Συν/κῆς Ἐπ.:
Χ. Παπκοῦς
Μ. Μαστρογιάννη
Κ.Χ. Σεϊταρίδης
Α. Σεϊμένης

ΠΡΟ-ἘΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Ἰορδάνης Α. Ὀρφανίδης
Θησῆος 12 - Π. Φάληρον

ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Ἀθήναι
ΗΜΕΡ. ΤΥΠΩΣΕΩΣ: Μάϊος 1976

Ταξ. Διεύθυνσις:
Ταξ. θοφίς 546
Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον
Ἀθῆναι

Συνδρομαί:

Ἐτησίαι ἐσωτερικοῦ	δρχ. 300
Ἐτησίαι ἐξωτερικοῦ	» 450
Ἐτησίαι φοιτητῶν ἡμεδαπῆς	» 100
Ἐτησίαι φοιτητῶν ἀλλοδαπῆς	» 150
Τιμὴ ἐκαστοῦ τεύχους	» 75
Ἰδρύματα κλπ.	» 500

Address: P.O.B. 546
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: Dr. L.Efstathiou
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 15 per year.

Δελτίον ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 27 Ἀπρίλιος - Ἰούνιος
ΤΕΥΧΟΣ 2 1976

Bulletin OF THE HELLENIC VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 27 April - June
No 2 1976

Ἐπιταγαὶ καὶ ἐμβάσματα δέον ὅπως ἀποστέ-
λωνται ἐπ' ὄνοματι κ. Ἰγν. Ἀξιάτη, Ἐργα-
στήριον Ἴδων, Ἁγία Παρασκευὴ - Ἀττικῆς.

Pregnancy Toxemia of Sheep

Κ. ΣΕΙΤΑΡΙΔΗΣ, Ι. ΤΣΕΒΑΣ, Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.21247](https://doi.org/10.12681/jhvms.21247)

Copyright © 2019, Κ. ΣΕΙΤΑΡΙΔΗΣ, Ι. ΤΣΕΒΑΣ, Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΣΕΙΤΑΡΙΔΗΣ Κ., ΤΣΕΒΑΣ Ι., & ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Χ. (2019). Pregnancy Toxemia of Sheep. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 27(2), 102–104. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21247>

ΤΟΞΑΙΜΙΑ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ ΤΩΝ ΑΜΝΑΔΩΝ

Ὑπὸ

Κ. ΣΕ.Ι.ΤΑΡΙΑΔΗ*, Ι. ΤΣΕΒΑ καὶ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

PREGNANCY TOXEMIA OF SHEEP

By

K. SEITARIDIS, J. TSEVAS and CHR. PAPADOPOULOS

S U M M A R Y

The clinical symptoms, the anatomopathological lesions and the results of the treatment with glucose and methionine intravenously and sodium propionate per os of 13 pregnancy toxemia cases in ewes are described. The ewes were pregnant (3 last weeks of pregnancy), they carrying 2-4 embryos, they were in good nutritional condition and were belonging in house breedings. Nine out of thirteen ewes, which received the above treatment (69,2%) died and 4(30,8%) survived.

Ἡ τοξαιμία ἐγκυμοσύνης τῶν ἀμνάδων (Ovine Pregnancy Toxaemia, Pregnancy Toxaemia of Sheep, Pregnancy Disease, Antepartum Paralysis, Acidosis ἢ Ketosis of Pregnancy, Ketosis, Acetonaemia, Twin Lamb Disease, Lambing Sickness, Toxaemie de Gestation, Graviditätstoxämie, Trächtigkeitstoxikose, Trächtigkeitstlähmung), νόσος μεταβολισμοῦ, χαρακτηριζομένη ὑπὸ λιπώδους διηθήσεως τοῦ ἥπατος, κετονικῶν σωμάτων εἰς αἷμα καὶ οὔρα καὶ ὑπογλυκαιμίας καὶ ἐμφανιζομένη, κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης, εἰς ἀμνάδας κυοφορούσας δύο ἢ περισσότερα ἔμβρυα, συναντᾶται εἰς ὅλας τὰς προβατοπαραγωγὰς χώρας καὶ προκαλεῖ σημαντικὰς οἰκονομικὰς ζημίας ἰδίως εἰς Ν. Ζηλανδίαν, Αὐστραλίαν, Η.Π.Α., Μ. Βρετανίαν καὶ Ν. Ἀφρικὴν (Jensen, 1974). Ὁ κυριώτερος αἰτιολογικὸς παράγων τῆς νόσου εἶναι ἡ ἀνεπαρκής, ἰδίᾳ εἰς ὕδατάνθρακας, διατροφή, κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης.

Ἡ νόσος αὕτη, ἐξ ὧσων γνωρίζομεν, δὲν ἔχει διαπιστωθῆ εἰς τὴν Χώραν μας.

* Ἐργαστήριον Ἐρεύνης Φυσιπαθολογίας Ἀναπαραγωγῆς Ζῶων.

** Κτηνιατρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἰνστιτοῦτον Ἀθηνῶν.

Κατωτέρω εκτίθενται τὰ κλινικά συμπτώματα, αἱ ἀνατομοπαθολογικαὶ ἀλλοιώσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας 13 περιπτώσεων τοξαιμίας ἐγκυμοσύνης τῶν ἀμνάδων.

ΚΛΙΝΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Αἱ προσβεβλημένοι ὑπὸ τῆς τοξαιμίας ἐγκυμοσύνης ἀμνάδες παρουσίαζον ἀνορεξίαν, κατήφειαν, ἐξάντηλσιν, ἀναπνοὴν ἐπιταχυνομένην, θερμοκρασίαν φυσιολογικήν, πάρεσιν, κατάκλισιν μὲ κεφαλὴν κεκαμμένην πλαγίως ἢ ἀνικανότητα πρὸς ἔγερσιν ἄνευ βοήθειας καὶ κετονικά σώματα εἰς τὰ οὖρα (ἀντίδρασις Rothera ἢ Ross θετική).

Αἱ ἀμνάδες ἠσθένησαν κατὰ τὰς τελευταίας τρεῖς ἐβδομάδας τῆς ἐγκυμοσύνης, ἦσαν ἡλικίας 2 - 6 ἐτῶν καὶ καλῆς σχετικῶς θρεπτικῆς καταστάσεως καὶ ἀνῆκον εἰς 8 οἰκοσίτους ἐκτροφάς, δυνάμεως 2 - 15 προβάτων. Ἐξ αὐτῶν αἱ 6 ἦσαν φυλῆς Φρυσλανδίας, αἱ 3 φυλῆς Χίου καὶ αἱ 4 ἀπροσδιορίστου τριαύτης.

ΑΝΑΤΟΜΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑΙ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ

Αἱ ἀνατομοπαθολογικαὶ ἀλλοιώσεις 9 ἀμνάδων, αἱ ὅποια ὑπεβλήθησαν εἰς νεκροψίαν, ἦσαν: Ἡπαρ διωγκωμένον, εὐθρυπτον καὶ χρώματος ὠχροκιτρίνου. Ἐπινεφρίδια διωγκωμένα καὶ εὐθρυπτα μὲ ἐρυθρὰν τὴν φλοιώδη καὶ ὠχρὰν τὴν μυελώδη μοῖραν. Μήτρα περιέχουσα 2 - 4 νεκρὰ ἔμβρυα, ἐνίοτε ἐν ἀποσυνθέσει (Αἱ 9 νεκροτομηθεῖσαι ἀμνάδες εἶχον συνολικῶς 27 νεκρὰ ἔμβρυα).

Αἱ ἱστολογικαὶ ἐξετάσεις τοῦ ἥπατος 3 ἀμνάδων ἔδειξαν λιπώδη ἐκφύλισιν καὶ νέκρωσιν.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Θεραπευτικῶς ἐχορηγήθησαν: α) Glucose (50%): 150 - 250 ml, ἐνδοφλεβίως. β) Methionin (20%): 25 - 30 ml, ἐνδοφλεβίως. γ) Sodium Propionate: 50 g, per os, ἡμερησίως.

Ἐκ τῶν 13 ἀμνάδων τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς θεραπείαν ἔθανον αἱ 9 (69,2%) καὶ ἐπέζησαν αἱ 4 (30,8%). Ἐκ τῶν τελευταίων ἔτεκεν ἐκάστη 2 ζῶντας ἀμνούς, πλὴν μιᾶς, ἣ ὅποια ἔτεκε 3 ἀμνούς, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 2 ἦσαν νεκροί.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Περιγράφονται τὰ κλινικά συμπτώματα, αἱ ἀνατομοπαθολογικαὶ ἀλλοιώσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα θεραπείας (Glucose καὶ Methionin, ἐνδοφλεβίως, Sodium Propionate per os) 13 περιπτώσεων τοξαιμίας ἐγκυμοσύνης τῶν ἀμνάδων. Αἱ ἀμνάδες εὐρίσκοντο εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας ἐβδομάδας

τῆς ἐγκυμοσύνης, ἔφερον 2 - 4 ἔμβρυα, ἦσαν καλῆς σχετικῶς θρεπτικῆς καταστάσεως καὶ ἀνῆκον εἰς οἰκοσίτους ἐκτροφάς. Ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς θεραπείαν 13 ἀμνάδων ἔθανον αἱ 9 (69,2%) καὶ ἐπέζησαν αἱ 4 (30,8%).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Blood, D.C., and J.A. Henderson: Veterinary Medicine, [Bailliere Tindal, London, 1974.
2. Forbes, T.J., and A.G. Singleton (1964): Ovine Pregnancy Toxaemia: A Review, Brit. Vet. J. 120, 56.
3. Hungerford, T.G.: Diseases of Live-stock, Angus and Robertson. Sidney, London, Melbourne, Singapore, 1970.
4. Jensen, R.: Diseases of Sheep. Lea & Febiger. Philadelphia, 1974.
5. Roberts, R.J.: Veterinary Obstetrics and Central Diseases, Ann. Arbor, Michigan, Edwards Bros. Inc. 1971.
6. Holm, L.W. (1958): Studies on the Treatment of Ovine Pregnancy Toxaemia with Corticosteroids and Acth, Cornell Vet. 48, 348.
7. Hazzard, T.C., and A.M. Russel (1968): Treatment of Pregnancy Toxaemia in Sheep, Vet. Rec. 82, 359.
8. Richter, J. und Götze: Tiergeburtshilfe, P. Parey Verlag, 1960.